

Της Μιραντας Ξαφα*

Αντιμνημονιακός λαϊκισμός

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 12.02.2012

Θλιβερή και αποκαρδιωτική η εικόνα της διαπραγμάτευσης με την τρόικα για το δεύτερο πακέτο διάσωσης της ελληνικής οικονομίας. Η πρόσκληση των γενικών γραμματέων των υπουργείων στο Μέγαρο Μαξίμου για να βρεθούν δαπάνες να περικοπούν στο παρά πέντε της συμφωνίας επιβεβαίωσε την έλλειψη προετοιμασίας και την προχειρότητα με την οποία η κυβέρνηση προσεγγίζει τις διαπραγματεύσεις. Τα δύο τελευταία χρόνια, η κυβέρνηση αποδείχθηκε εντυπωσιακά ανίκανη να εφαρμόσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για να μειώσει τις κρατικές δαπάνες σε μόνιμη βάση, κλείνοντας δεκάδες άχροντους οργανισμούς και ζημιογόνες επιχειρήσεις και απολύοντας το προσωπικό τους. Η εφαρμογή του Μνημονίου προσκρούει στην απροθυμία της κυβέρνησης να τα βάλει με τα συνδικάτα του ευρύτερου δημόσιου τομέα που πρόσκεινται στο ΠΑΣΟΚ, να πατάξει τη φοροδιαφυγή και να ελέγξει τα κυκλώματα που λυμαίνονται τις κρατικές προμήθειες.

«Παίζαμε άμυνα», είπε ο κ. Γιαννίτσης στην εκπομπή «Νέοι Φάκελοι» την περασμένη Δευτέρα. «Πώς θα ξεφύγουμε, πώς να μην κάνουμε αυτό που δεσμευόμαστε, πώς να συρρικνώσουμε στο μηδέν τις υποχρεώσεις μας, πώς γενικά να πάρουμε κι άλλα λεφτά, κι άλλα χρέη [...] Το πολιτικό σύστημα για λόγους ιδιοτέλειας έφερε τη χώρα εκεί που την έφερε και τώρα, ξανά για λόγους ιδιοτέλειας δεν θέλει να την βγάλει από εκεί που την έφερε. Επιτέλους, αυτό πρέπει να σπάσει». Ομως, ακόμα και αυτήν την ύστατη στιγμή, τα πολιτικά κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση εξακολουθούν να υποκρίνονται ότι εργάζονται για τη σωτηρία της χώρας, ενώ επιμένουν να παίζουν μικροπολιτικά παιχνίδια για να εξασφαλίσουν τα μέγιστα κομματικά οφέλη.

Με αυτά τα δεδομένα, δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι μας σκοπεύουν να αυξήσουν την επιτήρηση από την τρόικα για τη σωστή εφαρμογή του προγράμματος και μελετούν τη δημιουργία ενός δεσμευμένου λογαριασμού για την εκταμίευση του νέου δανείου, ώστε να εξασφαλίσουν την εξυπηρέτηση του χρέους κατά προτεραιότητα. Δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση το γεγονός ότι κάποιοι από τους πιστωτές μας προτείνουν την τοποθέτηση επιτρόπου στην Αθήνα για να αναλάβει τον δημοσιονομικό έλεγχο της χώρας. Στόχος είναι να μην είναι σε θέση η Ελλάδα να απειλήσει χρεοκοπία, προκαλώντας αναταραχή στις αγορές ομολόγων των άλλων κρατών-μελών.

Πριν εγκρίνουν το νέο δάνειο και τη διαγραφή χρέους, οι Ευρωπαίοι εταίροι μας ζητούν να προσδιοριστεί ποιες δαπάνες θα περικοπούν για να καλυφθεί το κενό των 325 εκατομμυρίων ευρώ που δημιουργήθηκε από τον περιορισμό των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις. Ζητούν επίσης την έγκριση του ελληνικού Κοινοβουλίου για το συνολικό πακέτο των περικοπών και μεταρρυθμίσεων και την έγγραφη δέσμευση των κομμάτων που στηρίζουν την κυβέρνηση να εφαρμόσουν τα μέτρα και μετά τις εκλογές. Δυστυχώς, οι δηλώσεις των κομμάτων της Αριστεράς, βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, αλλά και του προέδρου του ΛΑΟΣ κ. Γιώργου Καρατζαφέρη ότι θα καταψηφίσουν τα μέτρα αποδεικνύονταν για μία ακόμη φορά ότι οι Ελληνες πολιτικοί αρνούνται να καταλάβουν πως η χώρα βρίσκεται στο χείλος της καταστροφής και δεν

έχουν καμία πρόθεση να αναλάβουν τις ευθύνες τους την κρίσιμη αυτή στιγμή. Σκοπεύουν να καταψηφίσουν στη Βουλή το πολυνομοσχέδιο ή, έστω, κάποιες διατάξεις του, για να εξυπηρετήσουν συντεχνιακά συμφέροντα και να μην υποστούν προσωπικό κόστος. Δεν μοιάζουν να αντιλαμβάνονται το χάος που θα προκύψει, τις τραγικές συνέπειες της άτακτης χρεοκοπίας και της εξόδου της χώρας από τη Ευρωζώνη.

Η κρίση δεν αντιμετωπίζεται ούτε με περισσότερα δάνεια ούτε με περισσότερη κατανάλωση, δεν αντιμετωπίζεται δηλαδή με το λεγόμενο «άλλο μείγμα» με τόνωση της αγοράς, όπως πρεσβεύουν τα δύο μεγάλα κόμματα και τα περισσότερα ΜΜΕ, ούτε με κηρύγματα παραβατικότητας («δεν χρωστάω, δεν πληρώνω») όπως πρεσβεύει ένα τμήμα της Αριστεράς. Το πρόβλημα είναι ότι, ύστερα από δύο χρόνια προσπαθειών, τα «δίδυμα» ελλείμματα του προϋπολογισμού και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παραμένουν γύρω στο 10% του ΑΕΠ (περίπου 20 δισ. ευρώ). Αυτό το χάσμα μπορεί να κλείσει μόνο με μείωση της κατανάλωσης (ιδιωτικής και δημόσιας) και αύξηση της παραγωγής. Οσο δεν αυξάνεται η παραγωγικότητα μέσω διαρθρωτικών αλλαγών και όσο δεν γίνονται επενδύσεις λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στην ακολουθούμενη πολιτική, η προσαρμογή της οικονομίας συντελείται κυρίως με τη μείωση της ζήτησης λόγω ύφεσης και δευτερευόντως μέσω αύξησης των εξαγωγών. Η έξοδος από την κρίση θα γίνει μόνο με την επιστροφή της εμπιστοσύνης των επενδυτών και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, νέων θέσεων εργασίας, νέου πλούτου. Προϋπόθεση για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του PSI και της νέας δανειακής σύμβασης, που εξασφαλίζουν τη μετάβαση σε πρωτογενή πλεονάσματα για να καταστεί βιώσιμο το χρέος.

Είναι πλέον σαφές ότι το κρατικοδίαιτο πολιτικό σύστημα δεν μπορεί να φέρει εις πέρας την αναδιάταξη της ελληνικής οικονομίας. Οι μεταρρυθμίσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν από πολιτικούς που θεωρούν την άγνοια («δεν είχα διαβάσει το Μνημόνιο»), την ανευθυνότητα, την ασυνέπεια και την αδιαλλαξία πλεονεκτήματα. Με αυτά τα δεδομένα, δεν είναι ξεκάθαρο σε τι θα ωφελήσει η «νωπή λαϊκή εντολή». Αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι μία κυβέρνηση της οποίας το μόνο μέλημα θα είναι η συνεπής και απαρέγκλιτη εφαρμογή του Μνημονίου ώστε να βγει η Ελλάδα από την κρίση. Ιδανικά θα έπρεπε η κυβέρνηση Παπαδήμου να εξαντλήσει τη θητεία αυτής της Βουλής, να παραμείνει δηλαδή μέχρι τον Οκτώβριο του 2013. Ο κ. Παπαδήμος θα πρέπει να πλαισιωθεί από υπουργούς που διαθέτουν τεχνοκρατική και διαχειριστική ικανότητα και προτάσσουν το συμφέρον της χώρας αντί να ασχολούνται με μικροπολιτικές σκοπιμότητες και προσωπικές φιλοδοξίες.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της Δράσης.